Gazeta Krakowska.

Wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w Drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

№ 15.

Kwartalnie kosztuje złr. 4 Konw. Mon. miesięcznie złotych sześć.

CZWARTEK 20 Stycznia 1848 roku.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła podł. Reau.	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi.
6''	27 3, 99	−16, 0	0, 45	Wschodni słaby	Pogoda	
18 2	3, 64	−8 6	0 92	Wschodni ,,	Pochmurno	
10	3, 23	8, 0	0 98	Wschodni ,,	,,	

Nro 5038 Pol.

Kundmachung.

Längst den Eisenbahnen wird zu Folge allerhöchsten Befehls Seiner k. k. Majestät ein Staats-Telegraf mit elektrischer Leitung hergestellt.

Sowohl aus dem Gesichtspunkte, daß der Telegraf in jedem Augenblike zur Beförderung der wichtigsten Korrespondenzen in öffentlichen Angelegenheiten zu verwenden sein wird, als auch aus Rücksicht, daß derselbe bei dem Betriebe der Eisenbahnen als die wichtigste Signal-Vorrichtung für die Regelmäßigkeit und Sicherheit des Betriebes von dem wesentlichsten Einfluße ist, muß gewünscht werden, daß die elektrische Leitung vor jeder frevelhaften Beschädigung sicher gestellt bleibe.

Aus dem Anlaße nun, daß an der elektrischen Leitung an einer Staatsbahn bereits zu wiederholten Malen muthwillige Beschädigungen verübt, und bedeutende Stücke von dem Leitungsdrahte entwendet worden sind, das Publikum aber vielleicht an die Folgen solcher Handlungen bisher gar nicht denket, fand sich die hohe vereinigte k. k. Hofkanzlei zu dem Beschluße veranlaßt, daß jede Verlezung der telegrafischen Leitung oder der telegrafischen Apparate zu dem in Eisebahn-Polizei Geseze §. 20 verbotenen Handlungen gezählt und als solche verpönt werde.

Diese Bestimmung wird im Folge Dekrets der H. vereinigten k. k. Hofkanzlei vom 23 Dezember 1847 Z. $^{43132}/_{902}$ mit Beziehung auf die hierortige Kundmachung vom 2 Juni 1847 zur allgemeinen Kenntniß gebracht.

Krakau am 8ten Jänner 1848.

Moriz Graf Deym

k. k. Hofkommißär.

Nro 5038. Pol.

OBWIESZCZENIE.

Wzdłuż kolei żelaznych, wedle Najwyższego Rozkazu Jego Cesarsko-Królewskiej Mości, zaprowadzonym zostaje Telegraf Rządowy z przewodnikiem elektrycznym.

Tak z uwagi na tę okoliczność, że telegraf, każdéj chwili do przesyłania najważniejszych korrespondencyj tyczących się spraw publicznych, używanym będzie, jak niemniéj z tego względu, iż tenże w popędzie kolei żelaznych, jako najważniejszy sygnałowy przyrząd, na regularność i bezpieczeństwo tegoż, wywiera wpływ stanowczy; życzyć należy, iżby takowy przewodnik elektryczny, przeciw wszelkiemu zbrodniczemu uszkodzeniu mógł być zabespieczonym.

Z powodu zaś, iż na pomienionym przewodniku elektrycznym, na jednéj z kolei żelaznych rządowych, właśnie po kilka razy, rozmyślnych dopuszczano się uszkodzeń, i znaczne sztuki drutu przewodnikowego skradziono, a publiczność wcale dotąd nie pomyślała nawet może, o skutkach podobnego postępowania; — Wysoka C. K. połączona Kancellarya Nadworna, znalazła się spowodowaną postanowić: iż wszelkie uszkodzenia przewodnika telegraficznego lub też apparatów telegraficznych, policzone zostają do zakazanych §em 20 prawa policyjnego o kolejach żelaznych czynności, i jako takowe karanemi będą.

Ogłoszenie to, w skutek dekretu Wysokiéj C. K. połączonéj Kancellaryi Nadwornéj, z dnia 23 Grudnia 1847 r. do Nru $^{43132}/_{902}$ przy odwołaniu się do tutejszego Obwieszczenia z dnia 2 Czerwca 1847 podaje się do wiadomości powszechnéj.

Kraków dnia 8 Stycznia 1848.

Maurycy Hr. Deym.

C. K. Kommissarz Nadworny.

Z. 130. Praes.

Kundmachung.

Im Nachhange zu der Kundmachung vom 26 April 1847 Z. 586 F. wird jenen Privatpersonen, welche we-

Nro 130. Praes.

OBWIESZCZENIE.

Dodatkowo do Obwieszczenia z dnia 26 Kwietnia 1847 Nro 586 F. podaje się do wiadomości po-

der eine Krämmerei oder einen Handel noch ein Gast- oder Kaffehausgeschäft betreiben, zur Anmeldung und Vergebührung der in ihrem Besitze sich allenfalls noch befindenden Tabackvorräthe ein weiterer Zeitraum von einem Monate, von heute an gerechnet, mit dem Bedeuten zugestanden, daß die nach Ablauf dieser Frist im Privatbesitze ohne vorschriftsmäßiger Deckung betrettenen Mengen ausländischen Tabacks auf Grundlage des §. 13 der bezogenen Kundmachung vom 26 April 1847 unnachsichtlich nach den Bestimmungen des Gefällenstrafgesetzes werden behandelt werden.

Krakau am 17. Jänner 1848.

Moriz Graf Deym

k. k. Hoffkommissär.

wszechnéj, że osobom, nietrudniącym się handlem, kramarstwem, ani nieutrzymującym Oberży lub kawiarni, przedłużenie do jednego jeszcze miesiąca, licząc od dnia dzisiejszego terminu na zadeklarowanie i opłacenie podatku celnego od wszelkich w posiadaniu ich będących zapasów tytuniu, z tém zapowiedzeniem dozwolonem zostaje: że po upływie powyższego terminu, z wszelkiemi zapasami tytuniu zagranicznego, w posiadaniu prywatném bez przepisanéj rękojmi, (to jest bez uiszczenia się z opłaty) znalezionemi, na zasadzie artykułu 13 rzeczonego Obwieszczenia z dnia 26 Kwietnia 1847 bez wszelniego względu, podług przepisów Prawa karnego o poborach postąpione będzie.

Kraków dnia 17 Stycznia 1848 r.

Maurycy Hr. Deym.

C. K. Kommissarz Nadworny.

Wiadomości zagraniczne.

— *Warszawa* 16 *Stycznia*.—

Na mocy rozkazu wyższéj władzy majątki i fundusze do następujących osób należące, mają być zabezpieczone na korzyść skarbu, a mianowicie: Kazimierza Błociszewskiego syna Stanisława dzierżawcy folwarku Teozin, w powiecie Krasnostawskim, gubernii Lubelskiéj położonego, który po ukończeniu nauk zajmując się gospodarstwem, w 1842 roku przybył do Warszawy, gdzie do miesiąca września 1843 roku był aplikantem Zarządu Komunikacyj Lądowych i wodnych, w którym to czasie zbiegł za granicę pod imieniem Czartkowskiego i przytrzymanym został w Wrocławiu.—Jakóba Filipowskiego vel Filipkowskiego, rodem z wsi Gromadzyna, dymisyonowanego podporucznika, który z wojskiem rokoszan wyszedł za granicę i w latach 1837, 1838 i 1846 przebywał we Francyi.

O Cholerze. Z ogólnych doniesień wybieramy następujące wiadomości o guberniach zachodnich: W Mohylewie nad Dnieprem od 27 listopada do 4 grudnia było nowych chorych 212, umarło 61. W ostatnich dniach listop. epidemia zjawiła się w powiecie Czausowskim i Czerykowskim. Od początku cholery do 4go grud. w samym Mohylewie zachor. 1217 umarło 270; w powi. zach. 1209 um. 156.—W guber. Mińskiéj cholera działa po pow. dawniéj wymienionych nader słabo; 14 listop. zjawiła się w Mozyrzu, a 2 t. m. w miast. Łojowie pow. Rzeczyckiego. W Mozyrzu zachor. 2 żydów. z których 1 umarła, w Łojowie zaś 20 listop. było chor. 6, z których 2 umarło.—W pow. gub. Kijowskiéj cholera działa w dotychczasowym stopniu. W gub. Podolskiéj epidemia działa jak dotąd nader słabo, w powie. Olgopolskim i Bałtskim; zjawiła się 6 listop. w miast. Ternowce pow. Hajsyńskiego. Do 13 listop. um. tam 2 z 5 chor. żydów. Podług ostatnich doniesień, cholera zjawiła się w miastecz. Norodyczach gub Wołyńskiéj pow. Owruckiego. (*T. P.*)

— *Paryż* 11 *Stycznia*. —

Król rozkazał wybić medal na uwiecznienie pamięci poddania się Abd el Kadera.

Xiążę Aumale jeneralny gubernator Algieryi przybył z Oranu do tutejszéj stolicy.

Konferencye, które się między prezesem rady ministrów p Guizot i pełnomocnikami Austryi i Pruss hr. Colloredo-Waldsee i jenerałem Radowitz względem sprawy szwajcarskiéj odbywały, są już ukończone. Głównym rezultatem jest, że pełnomocnicy trzech wielkich mocarstw porozumieli się co do noty sejmowi związkowemu mającéj być przesłaną, i zgodnego w téj mierze postępowania na przyszłość, którego główne zasady dworom swoim przesłali, aby za zwrotem potwierdzającym krok ten, przesłać reprezentantom tych mocarstw przy rządzie szwajcarskim rzeczoną notę do wręczenia jéj sejmowi związkowemu. Nota ta jest stanowczém oświadczeniem trzech mocarstw, do których się zapewne i Rossya przyłączy.

Co do Abd el Kadera dowiadujemy się w téj chwili, że rząd kazał go uwiadomić, iż w żadnym razie na to zezwolić nie może, aby się emir mógł usunąć do St. Jean d'Acre lub któregokolwiek innego miejsca pod bezpośrednim panowaniem Turcyi będącego, dla tego że mocarstwo to nie uznało dotąd prawnego posiadania Algieryi przez Francyą. Równocześnie uwiadomiono Abd el Kadera, że nie może być odesłany do Egiptu, póki się rząd nie porozumie z Mehmedem Alim, który sobie może nie życzy przyjąć u siebie duchownego naczelnika Arabów. Tymczasem namawiają Abd el Kadera, ażeby sam oświadczył, iż żąda pozostać we Francyi. Potwierdza się także, że Abd el Kader przesłał królowi własnoręczny list, w którym się już nie podpisał jako xiążę prawowiernych, jakto w Algieryi a następnie w Maroko zawsze czynił

Na wczorajszém posiedzeniu izby parów, odczytał Baron Barant ułożony projekt do adresu jako odpowiedź na mowę od tronu, poczém przystąpiono do rozpraw nad nim w ogólności, a po ukończeniu ich, rozpoczęto zaraz szczegółowe rozbieranie paragrafów i wnoszenie poprawek. Hrabia Boissy d'Anglas zwrócił rządu uwagę na potrzebę podnieść rolnictwo krajowe, i chciał wnieść stosowną poprawkę, gdy się jednak okazało, że izba nie w dostatecznéj liczbie zgromadzona, odroczono dalsze obrady.

Na początku dzisiejszego posiedzenia izby parów, prezes odczytał poprawkę wniesioną przez hr. Boissy d'Anglas mającą na celu zwrócić rządu uwagę na potrzebę dźwignienia gospodarstwa wiejskiego; poprawka jednak nie znalazła żadnego poparcia w izbie.

Kommissya przez izbę deputowanych ustanowiona do ułożenia projektu adresu na mowę od tronu, mianowała p. Vitet swoim sprawozdawcą. O ile się teraz dowiadujemy, mają być niektóre paragrafy w ten sposób ułożone, że mogą wywołać najzaciętsze spory.

— *Londyn* 10 *Stycznia* —

Times zbija pogłoskę o mniemanéj słabości małżonka królowéj następującemi słowy: „Cieszymy się, że możemy zaprzeczyć wiadomości która gdyby prawdziwą była, musiałaby powszechny żal wzbudzić, że J. K. W. xiążę małżonek królowéj zachorował. Jeżeli swawolne i fałszywe wiadomości, że J. K. Mość od psa ukąszoną została, że urządziła departament galanteryjny i że niemieckiego doktora przyjęła, przez wszystkie gazety obiegały, to nosiły aż nadto wyraźną cechę bezzasadnéj gadaniny, ażebyśmy mieli robić uwagi nad nimi; przeciwnie zaś wieść względem zdrowia xięcia Albrechta jest takiéj wagi, iż na bezpośrednie odparcie zasługuje.

Pojutrze odbędzie się pierwsza rada gabinetowa po upłynionych feryach Bożego Narodzenia, ministrowie, którzy czas ten w swoich dobrach przepędzali są jutro spodziewani.

Według rządowych wykazów cała siła zbrojna Anglii wraz z artyleryą wynosi 140,000 ludzi z wyjątkiem 136 pułków milicyi, z których w czasie pokoju tylko sztab istnieje. Królewska potęga morska składa się z 680 okrętów wojennych, od 10 do 120 dział różnego wagomiaru. Ogromna ta flota zatrudnia 40,000 silnych majtków, 2000 dorastających chłopców i 14,000 król. wojska morskiego, podzielonego na sto kompanii, do tego dodać trzeba 10 kompanii artyleryi król. W odwodzie jest jeszcze 25 do 30 tysięcy wprawionego wojska, które w razie wybuchu wojny brzegów Anglii bronić będzie.

— *Od granic Szwajcarskich.* —

Posiedzenie sejmu związkowego d. 10 stycznia. Dziś zgromadził się sejm po raz pierwszy w tym roku pod prezydencyą p. Ochsenbein, który już ozdrowiał, pierwszym przedmiotem obrad było zapłacenie raty kosztów wojennych kantonu Uri, następnie przystąpiono do mianowania kommissyi mającéj się zająć ułożeniem projektu do rewizyi konstytucyi związkowéj; w końcu uchwalono dla jenerała Dufour podarunek od narodu 40,000 fr. szw. i szpadę kosztowną. Prócz tego osobna deputacya złoży mu podziękowanie za szybkie, dzielne i szczęśliwe zakończenie wojny domowéj.

JENA i AUERSTAEDT.

Z historyi Konsulatu i Cesarstwa.

(*przez Thiersa*).

(Ciąg dalszy.)

Xiążę ten przybył tam z korpusem 17 do 18 tysięcy ludzi obejmującym, który stanowił ostatnią podporę monarchii. Rozłożył się tam aby w dobrém stanowisku przyjął pobitą armię. Ale ona nie szła ku niemu, zwróciła się bowiem na trakt do Magdeburga, a w miejsce jéj ujrzano 17go rano oddział wojsk francuzkich. Była to Dywizya Duponta, chwilowo przydzielona do korpusu marszałka Bernadotte. Zaledwie przybył pod Hallę, jenerał Dupont, mając rozkaz attakowania, skwapliwie sam pojechał rozpoznać stanowisko nieprzyjaciela. Saala rozdziela się na kilka łach pod miastem Hallą. Przebywa się ją po długim moście, idącym przez kępy zalewane i kilka odnóg rzeki. Most ten obsadzono artyleryą a na przodzie stała piechota. Na kępach rozdzielających rzekę na kilka odnóg, urządzono bateryе, ostrzeliwające drogę którą szli Francuzi. Za mostem wznosi się miasto, którego bramy silnie zabarykadowano. Nakoniec w tyle, na wzgórzach panujących nad biegiem Saali, widać było korpus xięcia Würtembergskiego w szyku bojowym. Trzeba więc było przebyć most, wybić i wziąść bramy Halli, dostać się do miasta, przejść je, i zdobyć wzgórza za miastem będące. Taki szereg trudności zdawał się niepodobnym do pokonania. Na ten widok, jenerał Dupont, który stoczył pyszne bitwy pod Haslach i Dirnstein, natychmiast układa co zrobić. Postanawia zdruzgotać wojsko przed mostem rozstawione, potém zdobyć most, miasto i wzgórza. Wraca, odbiera z rąk marszałka Bernadotte swoją dywizyę, który ją niewcześnie rozproszył, i następującym szykuje porządkiem. Stawia w kolumnie pułk 6ty lekki na saméj drodze, na prawo pułk 32gi (ten sam co się tak wsławił we Włoszech i zostawał jeszcze pod dowództwem pułkownika Darricau), a pułk 96sty z tyłu, dla wspierania całego ruchu. Uczyniwszy to, daje znak, i sam przewodząc żołnierzom, rzuca się z nimi jak uragan na oddział piechoty stojący u przyczółka mostu. Znosi okropne wystrzały z ręcznéj broni i z dział kartaczami, ale pędem błyskawicy dopada Prussaków; wpędza na most wojsko co go broniło, goni po nim nie bacząc na grad kul zewsząd spadających, a które zarówno Francuzów i Prusaków zmiatają. Po kilko-chwilowém zwarciu, Francuzi dochodzą na drugi koniec mostu i pomieszani z uciekającą piechotą pruską wpadają do miasta. Tam żywe strzelanie rozpoczyna się z Prusakami na ulicach; rychło przecież wyparto ich z miasta i zamknięto za nimi bramy

Jenerał Dupont ciężkie poniósł straty, ale zabrał w niewolę prawie cały oddział broniący mostu, jakoteż liczną artyleryę. Sprawa przecież nie została jeszcze skończoną. Korpus xięcia Würtembergskiego roztasował się za miastem po wzgórzach. Trzeba było wyprzeć go ztamtąd, chcąc spokojnie posiadać Hallę i most na Saali. Jenarał Dupont dodozwala wojsku swojemu wytchnąć cokolwiek; potém kazawszy otworzyć bramy miasta, zwraca się pod stopy wzgórków. Dwanaście tysięcy wojska dobrze ustawionego przyjmuje okropnym ogniem trzy pułki francuzkie, liczące najwięcéj pięć tysięcy żołnierza. Posuwają się przecież naprzód kilku ściśniętemi kolumnami, z dzielnością wojska przywykłego przed żadną nie cofać się zaporą. Jednocześnie jenerał Dupont wysuwa jeden batalion na bok,

pozycyi, który ją obchodzi a zobaczywszy skutek jaki to poruszenie sprawiło, puszcza swoje kolumny do ataku. Trzy jego pułki rzucają sią biegiem, pomimo żywego ognia, wdzierają się na wzgórza, a doszedłszy na wierzchołek, wypierają ztamtąd Prussaków. Nowa rozpoczyna się bitwa z całym korpusem xięcia Würtembergskiego na gruncie za wzgórzami. Ale w téj chwili nadciąga dywizya Droueta, a jéj obecność pozbawia wszelkiéj nadziei nieprzyjaciela wysileniom jego kładzie tamę. (d. c. n.)

PRZYJECHALI DO KRAKOWA

Od dnia 18 do dnia 19 Stycznia.

Urbański Tadeusz ob., Jastrzębski Franciszek, Boczkowski Klet, z Galicyi;—Popiel Hippolit ob., z Polski.

Wyjechali z Krakowa.

Elsner, Kobuzowski Cesław ob., Kobuzowski Bogusław, Raffi Franciszek, do Galicyi.

Doniesienie Urzędowe.

Pisarz Ces. Król. Trybunału.

Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do powszechnéj wiadomości, iż na żądanie Marcina i Maryanny Jasieńskich małżonków Ob. Miasta Krakowa właścicieli domu pod L. 178 na Kazimierzu przy Krakowie w tymże domu zamieszkałych, w drodze działu sprzedaną zostanie przez publiczną licytacyą realność w Kazimierzu w gminie VI. Miasta Krakowa pod L. 189 stojąca, która graniczy na południe i na zachód z realnością i gruntem N. 188 i 190 gminy VI. M. Krakowa do ssrów Gajdzińskich należącą, od północy częścią z realnością N. 187, a częścią z placem przy drodze publicznéj będącym i ku nowéj Wiśle prowadzącéj, zaś od wschodu graniczy z drogą wąską około brzegu samego nowéj Wisły prowadzącą.

Cena w summie 1329 złp. 25 gr. wedle detaxacyi i warunki nieruchomości N. 189 w gminie VI. M. Krakowa Wyrokiem Ces. Król. Trybunału Wydziału I. M. Krakowa d. 2 Grudnia 1847 r. zapadłym, prawomocnym, ustanowione są następujące:

1) Chęć licytowania mający dom z gruntem pod L. 189, na Kazimierzu przy Krakowie w gminie VI. stojący, złoży jednę dziesiątą część jako *Vadium* w summie złp. 133, które w razie niedotrzymania warunków licytacyi utraci, i nowa licytacya na koszt i stratę niedotrzymującego nigdy na zysk ogłoszoną by została.

2) Od składania *Vadium* popierający sprzedaż małżonkowie Jasieńscy gdyby się z chęcią licytowania zadeklarowali, uwolnieni zostają.

3) Widerkauffy i inne ciężary hipoteczne jakieby były produkowane i udowodnione pozostaną przy nieruchomości, i strącone nabywcy z szacunku zostaną od których nowonabywca opłacać będzie procenta 5/100 bezwzględnie na nieukończenie działu i klassyfikacyi.

4) Podatki w dni 14 po licytacyi, nowonabywca wypłaci do kassy głównéj, niemniéj koszta sprzedaży za kwitem Adwokata też sprzedaż popierającego, na mocy Wyroku Trybunału, które również z szacunku strącone zostaną.

5) Resztujący szacunek wypłaci Nowonabywca z procentem po 5/100 od daty licytacyi w skutek działu prawomocnego za assygnacyami sądowemi, przychody dla tego z domu kupionego od dnia zalicytowania należéć będą do nowonabywcy.

6) Nowonabywca otrzyma dekret dziedzictwa, gdy dopełni warunku 1 i 4 i obéjmie na mocy takowego possessyą domu w stanie w jakim się znajdować będzie.

7) Na którymkolwiek bądź terminie z trzech oznaczonych, kto zaofiaruje summę szacunkową złp. 1329 gr. 25, otrzyma stanowcze przysądzenie, gdyż dopiero na trzecim terminie licytacyi, w braku pretendentów, summa szacunkowa zniżoną zostanie do 2/3 części, i od tak zniżonéj ceny na tymże trzecim terminie bez nowych obwieszczeń, natychmiast dalsza licytacya kontynuowaną będzie.

8) W dni ośm po przysądzeniu stanowczém, każdemu wolno będzie zaofiarować 1/8 część wyżéj nad wylicytowany szacunek, którą część wraz z *vadium* do Depozytu Sądowego złożyć będzie obowiązany.

Sprzedaż ta odbywać się będzie na Audyencyi Cesar. Król. Trybunału M. Krakowa i Jego Okręgu w Krakowie przy ulicy Grodzkiéj pod L. 106 od go. 10 z rana zaczynając za popieraniem Stanisława Boguńskiego Adwokata w Krakowie przy ulicy Szewskiéj pod L. 332 zamieszkałego.

Do któréj wyznaczają się trzy termina:

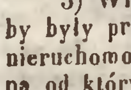
1. na dzień 21 Marca }
2. na dzień 27 Kwietnia } 1848 r.
3. na dzień 30 Maja }

Wzywają się przeto na takową licytacyą wszyscy chęć kupna mający, tudzież wierzyciele rzeczowi, aby się na pierwszym terminie licytacyi stawili i prawa swe przy ustanowieniu Adwokata pod prekluzyą produkowali.

Kraków dnia 8 Stycznia 1848 r.

Librowski.

Doniesienie prywatne.

W Krzeszowicach są dwa OGIERY, jeden czystéj krwi angielskiéj, a drugi z stada Białocerkiewskiego, do których od 1 Lutego b. r. mogą doprowadzane być Klacze dla odstanowienia, za opłatą od Ogiera pierwszego 24 Złr. M. K., a od drugiego 12 Złr. M. K.— Bliższą wiadomość powziąść można w Krzeszowicach u P. *Nowakowskiego* officyalisty prywatnego. (1r.)